

Bibliotecaris–documentalistes més de 2.500 professionals a Catalunya al servei de la societat de la informació i el coneixement

COL·LEGI OFICIAL DE BIBLIOTECARIS-DOCUMENTALISTES DE CATALUNYA

RESUM: *Text del fullet informatiu editat pel COBDC el 2006 per donar a conèixer entre els organismes i les empreses —potencials contractadors dels col·legiats— els perfils i les competències professionals del bibliotecari-documentalista actual. Els perfils s'agrupen segons la seva relació amb l'ús de tecnologies de la informació, el treball a l'empresa, la formació i la consultoria, i l'organització de la informació. Es destaquen les funcions que pot dur a terme el professional en diferents sectors laborals.*

MOTS CLAU: perfil professional, competències professionals, activitats professionals, professionals de la informació

QUÈ SABEM FER I QUÈ OFERIM A LES ORGANITZACIONS DEL SEGLE XXI

Els professionals de la informació som experts en gestionar la informació interna i externa d'una organització de manera que sigui un dels seus actius més valuosos.

L'evolució de les tecnologies i les necessitats canviants de les empreses han portat a la creació de nous perfils professionals lligats a la Gestió de la Informació.

SOM ESPECIALISTES EN...

ACONSELLAR les empreses en tot els aspectes relacionats amb la gestió de la informació i el coneixement: selecció, organització, tractament i difusió.
ACONSELLAR les organitzacions en el camp de la formació permanent en matèria d'informació i documentació.

Text publicat el febrer de 2006 com a fullet informatiu i com a part («Què som») del lloc web del COBDC <www.cobdc.org/qquesom/index.html>

- ACTUAR com a interlocutor entre els clients i els recursos d'informació.
- ANALITZAR requeriments, descripció de funcionalitat i definició del test de proves i validació de la qualitat del sistema d'informació.
- ASSEGURAR l'explotació tècnica i/o funcional d'un lloc Web, d'una Intranet o una Extranet.
- ASSESSORAR les empreses sobre les fonts documentals útils i la seva integració a l'activitat de l'empresa.
- CONFECCIONAR subproductes derivats de fonts d'informació (dossiers de premsa, anuals, informes etc.)
- DEFINIR I AVALUAR els paràmetres de navegació, ús i qualitat de sistemes i aplicacions.
- DISSENYAR interfícies d'usuaris.
- ELABORAR bibliografies.
- ELABORAR I MANTENIR llenguatges documentals adients al sistema d'informació i als seus usuaris (tesaures, taxonomies, etc.)
- ELABORAR productes documentals.
- FORMAR els usuaris en tècniques i pràctiques documentals.
- GESTIONAR fons documentals (tractament, serveis i difusió).
- GESTIONAR l'arxiu de l'empresa.
- GESTIONAR, DISSENYAR I DESENVOLUPAR els sistemes d'informació en una organització, especialment en l'àmbit de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- IMPARTIR ensenyaments universitaris sobre ciències de la informació i de la documentació.
- REALITZAR el tractament intel·lectual de qualsevol tipus i suports documentals.
- REALITZAR recerques d'informació especialitzades.
- SELECCIONAR I ANALITZAR informació crítica per a l'empresa i sobre l'evolució del seu entorn.
- SELECCIONAR I ORGANITZAR recursos d'informació amb l'objectiu de facilitar l'accés amb especial atenció a lla usabilitat i orientació a l'usuari.
- SENSIBILITZAR I MOTIVAR els usuaris (interns o externs) en la recerca i la gestió de la informació.
- SUPERVISAR I GESTIONAR la documentació de caràcter tècnic generada per l'empresa.
- TRANSFORMAR una idea de publicació en obra interactiva de caràcter professional, pedagògica, etc.
- VETLLAR per la capitalització de coneixements adquirits o desenvolupats per l'empresa.

EXPERTS EN TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ (TIC)

ADMINISTRADOR DE SERVEIS ELECTRÒNICS D'INFORMACIÓ. Garanteix la coherència global del contingut i l'evolució de l'arquitectura d'un sistema d'informació documental informatitzat, la seva producció, el seu control i la seva difusió.

ADMINISTRADOR-DIRECTOR D'UNA XARXA DOCUMENTAL. Garanteix la coordinació entre estructures o persones que constitueixen una xarxa de cooperació documental. En la majoria de casos, la xarxa documental és productora d'un (o diversos) servei(s) electrònic(s) d'informació. Organitza la cooperació entre les diferents entitats de la xarxa, tant per distribuir els recursos documentals com les activitats sistematitzades de producció, explotació i difusió de les dades.

ANALISTA D'INFORMACIÓ —*INFORMATION ANALYST*. Analitza requeriments, descriu les funcionalitats i defineix el test de proves i validació de la qualitat d'un sistema d'informació.

ARQUITECTE DE CONTINGUTS. Selecciona i organitza recursos d'informació amb l'objectiu de facilitar l'accés per part dels usuaris finals, amb especial atenció a la usabilitat i orientació a l'usuari.

DISSENYADOR CONCEPTUAL MULTIMÈDIA. Transforma una idea de publicació en obra interactiva de caràcter professional, pedagògica, etc., en funció de les característiques dels públics identificats. Selecciona i estructura la informació per oferir en un o diversos recorreguts de consulta als usuaris del producte. Desenvolupa tantes versions com suports disponibles al mercat: en línia, cd-rom, regals corporatius, etc.

EXPERT EN USABILITAT - DISSENYADOR D'INTERFÍCIES D'USUARIS. Dissenya interfícies d'usuaris, defineix i avalua els paràmetres de navegació, ús i qualitat de sistemes i aplicacions.

GESTOR DE BASES DE DADES DOCUMENTAL. Administra un tipus particular de servei d'informació electrònica, que són les bases de dades documentals.

GESTOR D'INFORMACIÓ —*CHIEF INFORMATION OFFICER, INFORMATION BROKER*. Gestiona, dissenya i desenvolupa els sistemes d'informació en una organització, especialment en l'àmbit de les noves tecnologies.

WEBMASTER. Dins del marc d'un servei electrònic de tecnologies Internet, assegura l'explotació tècnica i funcional del servei.

EXPERTS DEL SECTOR EMPRESARIAL

ARQUITECTE DEL CONEIXEMENT —*CHIEF KNOWLEDGE OFFICER*—, GESTOR DEL CONEIXEMENT. Contribueix a la transferència de saber i saber-fèr, vetlla per la capitalització de coneixements adquirits o desenvolupats per l'empresa i participa en la gestió dels dispositius que faciliten la mobilització d'aquests pel personal.

AGENT D'INFORMACIÓ. Assegura la interacció entre els seus clients, sol·licitants d'informació, i les fonts d'informació pertinents i els sistemes d'informació, amb el component de valor afegit. Exerceix sovint a empreses de servei o a organismes públics altament especialitzats.

EXPERT EN VIGILÀNCIA EMPRESARIAL, EXPERT EN VIGILÀNCIA COMPETITIVA, ESPECIALISTA EN INFORMACIÓ EMPRESARIAL —*BUSINESS INFORMATION SPECIALIST*—, **EXPERT EN INTEL·LIGÈNCIA ECONÒMICA**. Selecciona i tracta informació sobre l'evolució de l'entorn (tècnica, competència, econòmica, reglamentària, etc.) de l'empresa per ajudar a la presa de decisió. En funció de l'empresa, aquest perfil s'orientarà més cap a activitats d'anàlisi estratègica, d'estudis, de productes o de recerca.

EXPERT EN DOCUMENTACIÓ TÈCNICA, DOCUMENTALISTA TÈCNIC. Garanteix la coherència i la gestió dels documents (plans, especificacions, manuals, etc.) associats a diferents configuracions de productes —materials o no— de l'empresa.

EXPERT EN ESTUDIS DOCUMENTALS. Davant d'una problemàtica donada, recull la documentació útil i prepara un document de síntesi adreçat a un públic determinat.

CONSULTORS I FORMADORS

CONSULTOR DE SISTEMES DE GESTIÓ DOCUMENTAL. Aconsella a les empreses en el camp de la informació documental sobre els aspectes següents: organització, tecnologies de la informació, estratègia i gestió, màrqueting, acció comercial, producció, recursos humans, comunicació i fins i tot sobre el marc jurídic i fiscal.

CONSULTOR-FORMADOR EN INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ. Aconsella a les empreses en el camp de la formació permanent en matèria d'informació i documentació, i concep i dinamitza les accions de formació en aquest àmbit.

FORMADOR D'USUARIS. Assegura les accions de formació per als usuaris del servei d'informació. Aquestes accions són essencialment sobre la recerca, el tractament i la gestió d'informació, amb l'objectiu de que els usuaris siguin autònoms.

PROFESSOR-INVESTIGADOR EN CIÈNCIES DE LA INFORMACIÓ. Consagrat a la docència i la recerca científica, i en tant que membre de la comunitat professional universitària, als aspectes teòrics i/o aplicats de les ciències i tècniques de la informació i la documentació.

BIBLIOTECARIS-DOCUMENTALISTES

ANALISTA-INDEXADOR, CATALOGADOR. Garanteix el tractament intel·lectual dels documents; extreu dels documents les dades textuais, conceptuals o factuais, les codifica o les formalitza amb la finalitat d'alimentar una base de dades o d'elaborar un producte documental d'alta qualitat.

ARXIVER D'EMPRESA, DOCUMENTALISTA-ARXIVER. Té cura, amb finalitat patrimonial, del conjunt dels arxius —inclosos els arxius vius— en el si d'una empresa i els comunica als que en tenen dret.

BIBLIÒGRAF. Elabora a demanda bibliografies generals o especialitzades sobre un matèria, un autor, un país, una època.

BIBLIOTECARI. Té cura d'un fons documental (independentment dels formats) i posa a disposició de qui sol·licita informació i dels usuaris potencials els documents pertinents i útils per satisfer les seves necessitats i interessos. Normalment treballa en el context d'una biblioteca o centre de documentació, tant en un àmbit generalista com especialitzat.

DOCUMENTALISTA. Posa a disposició dels seus usuaris la informació sol·licitada, tant conceptual com factual, extreta de diverses fonts, satisfent les seves necessitats d'informació, a un cost i en un termini raonables. Pot exercir en un àmbit generalista o especialitzat.

ESPECIALISTA EN PRODUCTES DOCUMENTALS. Concep i realitza els productes derivats d'informacions primàries o secundàries : anuari, butlletí bibliogràfic, catàleg de recursos, dossier documentals, servei d'alerta, revista de premsa, repertori, lloc web documental, etc.

EXPERT EN LLENGUATGES DOCUMENTALS, ONTOLOGISTA, EXPERT EN TAXONOMIES. Posa a l'abast dels usuaris (usuaris finals i analistes-indexadors), un llenguatge o vocabulari adaptat destinat a millorar la pertinència del sistema d'informació i documentació. Té cura i fa evolucionar un llenguatge documental (thesaurus, lèxic, vocabulari, taxonomia).

REFERENCISTA, EXPERT EN LA RECERCA D'INFORMACIÓ. Garanteix la interacció entre els seus clients i els recursos d'informació, analitza i interpreta les necessitats, recerca la informació apropiada per tots els mitjans legals, la processa i la proveeix en les modalitats apropiades.